

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie M. R. ukaranej za wykroczenie z art.86 § 1 k.w. w zw. z art. 2 § 1 k.w.
po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 10 kwietnia 2024 r., zażalenia
obrońcy ukaranej na rozstrzygnięcie z pkt 3 zarządzenia Sędziego Sądu
Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2023 r., II AKo 141/23 odmawiającego
przyjęcia wniosku obrońcy ukaranej o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 sierpnia
2022 r., XVII Ka 280/22,

p o s t a n o w i ł

**stwierdzić swoją niewłaściwość funkcjonalną do rozpoznania
powyżej wskazanego zażalenia na zarządzenie o odmowie
przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego
postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18
sierpnia 2023 r., XVII Ka 280/22 w przedmiocie utrzymania w
mocy zarządzenia Przewodniczącego Wydziału XVII Karnego-
Odwoławczego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11 lipca
2023 r. o odmowie przyjęcia zażalenia obrońcy na rozstrzygnięcie
o kosztach za postępowanie odwoławcze zawarte w pkt 3 wyroku
tego Sądu z dnia 25 kwietnia 2023 r., XVII Ka 280/22 i przekazać
sprawę do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 29 grudnia 2023 r., w sprawie II AKo 141/23, Sędzia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu odmówił przyjęcia wniosku obrońcy ukaranej o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 sierpnia 2023 r., XVII Ka 280/22, utrzymującym w mocy zarządzenie Przewodniczącego Wydziału XVII Karnego-Odwoławczego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11 lipca 2023 r. o odmowie przyjęcia z powodu niedopuszczalności zażalenia obrońcy na rozstrzygnięcie o kosztach za postępowanie odwoławcze, które to rozstrzygnięcie zawarte zostało w pkt 3 wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 25 kwietnia 2023 r., XVII Ka 280/22.

Z uzasadnienia zarządzenia wynika, że przyczyną odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie był incydentalny charakter rozstrzygnięcia o kosztach. W związku z tym nie jest to postanowienie kończące postępowanie sądowe, chociażby było ostatnim orzeczeniem, jakie w sprawie wydano.

Zażalenie na to zarządzenie wniósł obrońca skazanej i zaskarżył je w zakresie jego pkt 3. Zarzucił mu naruszenie art. 540b § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Uzasadniając ten zarzut podkreślił, że postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 sierpnia 2023 r. definitywnie przesądziło odmowę przyjęcia zażalenia na koszty postępowania. Poza tym, rozpoznane przez ten Sąd zażalenie dotyczyło kwestii ubocznie związanej z głównym nurtem procesu. Wynik procesu wpływał na trwałe skutki w zakresie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Brak jest podstaw prawnych do uznania właściwości funkcjonalnej Sądu Najwyższego do rozpoznania przedmiotowego zażalenia.

Przed wszystkim zauważyć należy, iż ostatecznie M. R. została prawomocnie ukarana za wykroczenie, toteż ów wniosek o wznowienie postępowania winien być zostać złożony w ramach procedury wykroczeniowej. Tymczasem zgodnie z treścią art. 15 § 2 k.p.w. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje i inne sprawy przekazane mu przez ustawę. Przekazanie do właściwości funkcjonalnej Sądu Najwyższego określonych, poza kasacją, spraw ma więc charakter wyjątkowy i wymaga wyraźnego przepisu kompetencyjnego (jak np. art. 15 § 3 k.p.w.). Obowiązujące przepisy procedury wykroczeniowej nie zawierają zaś regulacji szczególnej, która

ustanawiałaby właściwość Sądu Najwyższego do rozpoznania zażaleń na odmowę przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania. Właściwość Sądu Najwyższego do rozpoznania przedmiotowego zażalenia nie wynika również z samego faktu, że na zarządzenia wydane w sądzie powszechnym, odmawiające przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania może ewentualnie przysługiwać zażalenie (art.545 § 1 k.p.k. i art. 530 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.p.w.). Przepisy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia nie przewidują bowiem domniemania właściwości Sądu Najwyższego do rozpoznania wszelkich środków odwoławczych od decyzji podejmowanych przez sądy powszechne, lecz przekazanie danej sprawy wymaga wyraźnej podstawy prawnej. Taki pogląd prawny wyraził już Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 kwietnia 2021 r., V KZ 9/21. Sąd Najwyższy rozpoznający niniejszą sprawę w pełni go akceptuje, tym bardziej, że w przywołanym orzeczeniu na jego poparcie nadto przywołano szereg przekonujących argumentów. Z powodu niecelowości ich w tym miejscu powtarzania należy do lektury tego judykatu odesłać.

Brak jest zatem podstaw do uznania Sądu Najwyższego organem właściwym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania na gruncie procedury wykroczeniowej. Nadto zasadnie w przywołanym powyżej postanowieniu Sąd Najwyższy zauważył, iż „kwestię zaskarżalności przedmiotowej decyzji wyprowadzić można jedynie z kaskadowego odesłania zawartego w art 113 § 1 k.p.w. do art. 545 §1 k.p.k., a następnie dopiero do art. 530 § 3 k.p.k. Jednak oba przepisy odsyłające tj. art. 113 § 1 k.p.w., jak i art. 545 § 1 k.p.k. określają zakres odniesienia słowem „odpowiednio”, co daje podstawę także do niestosowania przepisu odesłania, jeżeli byłoby to sprzeczne z uregulowaniem systemowym normy określającej zakres odniesienia – tu zakres zaskarżalności decyzji wydanych przez Sąd apelacyjny w postępowaniu wznowieniowym w sprawach o wykroczenie. Wobec tego zasygnalizować jeszcze należy potrzebę rozważenia, czy na gruncie procedury wykroczeniowej w ogóle przysługuje zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, gdy do jego rozpoznania właściwy jest sąd apelacyjny. W wypadku bowiem odpowiedzi twierdzącej konieczne byłoby wykreowanie mechanizmu kontroli poziomej. Podkreślić także należy, że ustawodawca ograniczył

zaskarżalność decyzji wydawanych na poziomie tego Sądu, gdyż na postanowienia, o których mowa w art. 547 §1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.p.w. zażalenie nie przysługuje”.

Z tych to powodów, w oparciu o przepisy art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 11 § 1 k.p.w. oraz art. 15 § 2 k.p.w. postanowiono jak wyżej.

[J.J.]

[ms]